

Kungl. Maj:ts tal

**på rikssalen vid riksdagens öppnande
den 12 januari 1959**

Svenska män och kvinnor, valda ombud för Sveriges folk!

Jag hälsar Eder välkomna till Edert ansvarsfyllda arbete.

Sveriges förhållande till främmande makter är gott.

Under det gångna året har en allvarlig kris i Mellersta Östern kunnat övervinnas, främst genom Förenta Nationernas ingripande. Sverige ställde på nytt till förfogande en militärkontingent för att fullgöra internationell bevakningstjänst.

Förhandlingarna om ett västeuropeiskt frihandelsområde ha hittills icke lett till resultat. Från svensk sida fortsättas emellertid ansträngningarna att på olika sätt underlätta det internationella varuutbytet mellan Nordens länder, i Västeuropa och i världen i övrigt. Den samstämmighet i uppfattning, varåt de olika intresseorganisationerna i vårt land givit uttryck beträffande denna fråga, utgör därvid ett värdefullt stöd åt statsmakternas strävanden.

Jag ämnar förelägga Eder förslag till lag om en allmän tilläggs pensionering.

Vårt lands ekonomiska utveckling har under det gångna året rönt inflytande av den internationella konjunkturavmattningen. Ett uttryck härför är minskad export och neddämpad produktionsökning. Trots detta har en fortsatt höjning av det allmänna väståndet kunnat äga rum. Konsumtionen har ökat. Arbetstidsförkortningen har medfört en ytterligare standardförbättring för stora medborgargrupper. Samtidigt har investeringsverksamheten varit större än någonsin tidigare. Bostadsbyggandet har varit omfattande, och industriens investeringar ha ökat i påfallande grad. Denna utveckling visar, att vi i betydande utsträckning kunnat produktivt utnyttja de resurser, som friställts till följd av konjunkturdämpningen. Tyvärr har arbetslösheten likväl varit större än under de närmast föregående åren. Kraftiga åtgärder ha vidtagits, dels för att lindra bördorna för dem som drabbats av arbetslöshet, dels för att göra arbetslöshetsperioden så kort som möjligt för den enskilde. Det framstår som ett oeftergivligt rättvisekrav, att de svårigheter, som en internationell konjunkturavmattning med-

för, skola delas av oss alla och inte enbart drabba vissa grupper i samhället.

Den ekonomiska politikens främsta uppgift är att främja en hög produktion och en god sysselsättning.

Sysselsättningsproblemen äro särskilt markerade i Norrbotten. Samtidigt är denna del av landet rikt utrustad i fråga om naturliga tillgångar av malm, skog och vattenkraft. Det är ett samhällsintresse av första ordningen, att dessa tillgångar nyttiggöras. Här ha de statliga företagen en viktig uppgift att fylla. För riksdagen komma att anmälas investeringsplaner för Statens skogsindustrier och Norrbottens järnverk.

Bostadsbyggandet skall bibehållas på nuvarande nivå. Härigenom kommer tillgången på bostäder att förbättras, samtidigt som arbetstillfällen skapas främst för de inom byggnadsverksamheten sysselsatta.

Förslag om höjda väganslag kommer att föreläggas Eder, liksom även om ökade investeringar i de affärsdrivande statliga kommunikationsverken.

Fullföljandet av tidigare fattade beslut jämte anspråken på nya samhälleliga insatser — icke minst för sysselsättningens upprätthållande — leder till starkt stegrade statsutgifter. Detta har medfört ett ansträngt statsfinansiellt läge. Det förslag till riksstat, som nu förelägges Eder, präglas av en strävan att begränsa utgifterna med hänsyn till vikten av ett fast penningvärde och kravet på vidmakthållandet av en betryggande valutareserv. Många i och för sig angelägna önskemål ha icke kunnat tillgodoses. På flera områden har dock en upprustning av den samhälleliga verksamheten ansetts vara av sådan angelägenhetsgrad, att den bör genomföras trots den ökade belastningen på statsfinanserna.

Sälunda komma förslag att föreläggas Eder om fortsatt upprustning av universitet och högskolor. Tyngdpunkten är denna gång förlagd till forskning och forskarrekrutering.

Vidare kommer förslag att framläggas om en fortsättning av den pågående utbyggnaden av mentalsjukvården och ungdomsvården.

Jag ämnar föreslå Eder en mera tidsenlig inriktning av statens stöd till jordbrukets rationalisering samt ändrad utformning av det särskilda stödet till småbruket.

Mot förut anförd bakgrund blir det sannolikt nödvändigt att förstärka statens inkomster. Ställningstagande härtill bör dock anstå till längre fram under värriksdagen, när en säkrare bedömning av konjunkturutvecklingen blir möjlig.

Nedkallande Guds välsignelse över Eder och Edert arbete förklarar Jag 1959 års riksmöte öppnat och förbliver Eder med all konungslig nåd och ynnest städse välbevågen.